

Locuinta Redactorului

si

Cancelaria Redactiunii

e in

Strat'a Mozariiloru Nr. 13.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decat numai de la corespondentii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Romanii a:

pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Inscritiun:

10 cr. de linia, si 30 cr. taos'a timbrala pentru tiesec-care publicatiune separatu. In loculu deschisu 20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Scire elect. part. a „Federat.“

Data in Aradu in 29 iul. la 8 ore ser'a,
Sosit'a in Pest'a „ „ „ „ 11 „ noptea

Domnulu Milo incepe representarile teatrale luni in 1. augustu cu piesele originale: „Milo directoru“, „Cher'a Anastasi'a“ si „Corbulu romanu.“
Apelamu la zelulu publicului romanu!
Comitetulu.

Pest'a, 30/18 iuliu, 1870.

Sè facemu una scurta dare de sema a situatiunei generali, apoi sè atingemu si pre romanii d'in colo si d'in coce de Carpati.

De la migratiunea poporeloru incoce, Europ'a n'a fostu nece una data in una ferbere atatu de cumplita ca asta-di. Resbelulu giganticu intre Franci'a si Prussi'a cutriera tote statele si tote natiunile d'in acesta parte a lumei, si acestu resbelu este cu atatu mai fatalu, cu catu elu amenintia cu una conflagratiune, pre carea nu o voru poté evitá nece chiaru cei mai fideli amici ai pacei. Lovirea intre aceste doue staturi mari va trage in lupta pre celelalte poteri de unu rolu mai insemnatu in Europ'a, dupa cari voru urmá nesmintitu si statele secundarie, de rangulu alu doilea, alu treilea, etc., nepotendu nece aceste remané la umbra in mediu-loculu unei caldure si ferberi atatu de enorme a animelor si spiritelor. Se confirma degiá scirile de una aliantia intre Russi'a si Prussi'a (acesta d'in urma fiindu spriginita de întreaga Germani'a); de alta parte, se afirma éra si cu siguretate, ca Franci'a inca este ajutata de Itali'a, Dani'a, Austro-Ungari'a, si, dora, de Spani'a. Despre Angli'a nu potemu spune nimica cu siguretate; dupa scirile mai noue, ea este aci neutrale cu totulu, aci in partea Franciei, aci in partea Prussiei; in fine, ori unde se va alaturá, ea inca va avé rolulu ei. Dar' Turci'a? Se intielege, acesta nu pote sè fia decâtu contra Russiei si, prin urmare, cu Franci'a, in casulu adeca, daca aliantia Russiei cu Prussi'a este fapta implenita. Se pote, ca tote aliantiele sunt formate, numai ca n'au esitu inca la lumina. Tempulu ni le va lamurí mai bine.

Ce'a ce inse ne intereseza pre noi romanii mai multu, este Austro-Ungari'a. Pentru ce? O scimu cu totii.

Ce voiesce dara Austro-Ungari'a facia de situatiunea serioasa? Neutralitate armata; asié ni spune guvernulu d'in Viena; asié ni spuse alaltieri Dlu Andrásy, respondiendu la una interpellatiune a dep. Colom. Tizza, adresata in acesta privintia guvernului magiaru. Este ore neutralitate armata cugetulu adeveratu alu guverneloru austro-magiare? In acestu punctu ne indoimu. Anume, Dlu dep. Madarász si socii sèi de principie adresara asisderea Dlui Andrásy interpellatiunea urmatoria: „Guvernulu magiaru este elu ore aplecatu si capabilu a sustiené si a ascurá neutralitatea deplina a Ungariei?“ Dlu Andrásy respunde si la acesta interpellatiune alaltieri; elu disè ca guvernulu este aplecatu la acesta, inse catu pentru capabilitate, la acesta nu pote sè respunda asta-di nimene in Europ'a. Acesta logica e forte curiosa, ca-ci ce este neutralitatea? Neutralitatea insemna: a nute amestecea in afacerile altoru-a. Noi punemu tes'a, ca ori-ce omu cu minte este capabilu, ori-candu si intre ori-ce impregiurari, a sustiené neutralitatea sa, ca-ci neutralitatea nu este decâtu una stare passiva voluntaria. Alta ce este, daca Austro-Ungari'a ar' fi atacata d'in vr'una parte, de exemplu, d'in partea Russiei. In acestu casu ar' fi éra si una nebunía si una stultitia cornurata a vorbi de neutralitate, ca-ci in momentulu candu cine-va este atacatu, elu trebuie sè se apere, si acesta nu insemna nece decâtu a nufi capabilu de a sustiené neutralitatea,

ci insemna dreptulu si detorintia atacatului d'a-si aperá existintia. Candu dara Dlu Andrásy, ministru-presiedinte, a marturisitu ca nu pote respunde, daca guvernulu este capabilu sè uba de a sustiené neutralitatea Ungariei, ni a datu de scire lamuritu, ca se pote ca dsa ne va duce in resbelu. Daca Dlu Andrásy n'ar' avé acestu cugetu rezervatu, apoi ar' fi respunsu claru si resolutu: Da, guvernulu ungurescu este capabilu de a sustiené neutralitatea Ungariei, ca-ci altminte-a i-ar' lipsi libertatea vointiei; si, ca sè nu facemu vorba multa, vomu spune simplu, ca Dlu Andrásy ar' fi potutu respunde inca si mai claru, inca si mai resolutu, d'icundu: Austro-Ungari'a va observá neutralitate armata si nu se va bate cu nimene, nice nu va inchieiá aliantia cu nimene, afara de casulu, candu cine-va i-ar' indicá formalmente resbelulu.

Inse Dlu Andrásy nu s'a dechiaratu lamuritu; respunsulu lui este diplomaticu, este unu „ibis-redibis.“

Ne indoimu inca si d'in alte cause despre vointia guverneloru austro-magiare de a sustiené cu sinceritate neutralitatea. A nume „Reform“ diurnalu, precum se vorbesce, alu Dloru Andrásy si Beust, a capetatu de câte-va díle incoce mare curagiu de bataia si dovedesce simpatie necontestabile pentru Franci'a, dorindu a inchieiá chiaru si aliantia cu acestu statulu. „Pesti [Napló“ diurnulu principalu alu partitulu guvernamentulu magiaru, ambla asisderea pre acesta si cale cu „Reform.“ — Asemene-a „Pesther Lloyd“ D'in contra, diurnalele opusetiunali magiare areta simpatie invederate pentru Prussi'a si voiescu neutralitate neconditiunata, batu-jocurindu pre Napoleonu, pre Franci'a si totu ce este francescu.

Sè trecemu la romanii, ca-ci unde e vorba de Austro-Ungari'a, este vorba si de romanii. Guvernulu si camera Romaniei a dechiaratu neutralitate si, afara de acesta, simpatie unanime pentru Franci'a ba ca, daca nu se va poté sustiené neutralitatea, drapelulu Romaniei va filfaí langa celu francescu. Acesta este forte bine, este romanesce, este barbatose. Inse unu punctu ne trage atentiunea: guvernulu magiaru si majoritate a camerei magiare este asta-di cu Franci'a; guvernulu Dlui Iepureanu — daca i-se pote crede (ca-ci a opritu una manifestatiune a cetatianiloru d'in Bucuresci in favorulu Franciei) — si întreaga camera Romaniei sunt pentru Franci'a; asié dara Ungari'a si Romanii sunt ambele pentru Franci'a; in fine se intielege, ca noi romanii de d'in coce de Carpati inca amu avutu si vomu avé pururea simpatie catra Franci'a. Ei bine, noi romanii de d'incoce de Carpati suntemu subarbitriulu despoticu alu guvernului magiaru; Transilvani'a geme si suspina sub man'a de feru a guvernului magiaru; cultura si desvoltarea nostra natiunale este espusa pericolulu magiarisarei, cu unu cuventu, magiarii sunt adversarii nostri cei mai periculosi; ei au doveditu-o acesta crescendó; ba numai acuma, prin legea despre organizarea municipieloru, magiarii ni dicteza morte politica. Aci vine dara intrebarea, ca cum se pote ore, ca Romanii libera, apoi noi romanii asserviti, in fine oprimetorii nostri magiarii sè fimu aliatii Franciei, catra care ne lega sangele si simpatiele nostre naturali. Sè terminamu: ori ca Napoleonu voiesce a ne sacrificá austro-magiariloru: ori-ca magiarii nu sunt aliatii sinceri ai Franciei si, pote mane, vomu audí, ca Dnii Beust si Andrásy voru fi aliatii Prussiei; ori, in fine, ca magiarii trebuie sè redee autonomi'a Transilvaniei si sè ne multiemesca pre deplinu, — altminte nu scimu esi d'in incurcatura. Atata pentru asta data.

Inse pentru a nu lasá pre cetitorii nostri in anxietate, sè credemu, ba sè fimu convinsi, ca Napoleonu si Franci'a nu ne va sacrificá, nu ne va tradá, si sè credemu inca una data, ca magiarii — daca voru voi sè traiesca — nu voru intardiá a-si face detorintiele, la cari de atate-a ori i-amu provocatu.

Differentie essentiali între greco-catolici si între ultramontanii papisti.

Bine sè fimu intielesi d'in capulu locului, adeca sè se scia, ca noi nu cercetamu aici puncte de diferentia d'entre catolicismulu resaritentu si d'entre celu apusenu asié, precum au fostu acele in cei optu sute de ani d'antái ai christianismului. Nu avemu nimicu a face cu catolicismulu cuprinsu in S. Scriptura si in canonele celoru optu sinode ecumenice, ci noi sentim necesitatea imperativa ca, daca s'ar' poté si ne-ar' iertá spatiulu, sè ni tragemu sem'a cu de-a-meruntulu cu anticatolicismulu, adeca cu papismulu ultramontanu, reprezentati in dílele nostre éra si prin formidabilele regimentu negru, numitu alu iesuitiloru.

Dara ce cauta articlii de materia strinsu religiosa in unu diurnu politicu? Éca ce cauta, domniloru! DVostra sciti bine, ca natiunea nostra cea daco-romana d'in imperiulu austriacu este numita de mai multu timpu in batjocura „natiune popesca“, ai carei fii adeca, sèu nu sciu carte de locu sèu ca ei sciu numai atata, cu cãta sè se faca popi, ceea ce este forte putiena. Asié vorbescu si asié au vorbitu toti aceia, cari au voitu sè subjuge pre daco-romani si sè domnesca preste ei prin cleru si prin beserica; de aceea au dísu ei totu-de-un'a: „Valachiloru sè li crescemu numai popi si altu nimicu; inse si crescea aceea sè nu fia crescere de adeverati preuti (presbyteri, sacerdotes), ci numai de popusiori (sacrificuli et popae). Religiunea valachiloru pentru noi este cestiune de politica, de natiunalitate, de statulu, de finantia, de ori-ce pre lume, numai cestiune religiosa nu este. Religiunea loru este numai instrumentu in manile nostre. Nimicu nu ni pasa nóe de ce'a ce credu valachii in besericele loru, ci nóe ni pasa numai de ce'a ce credu ei despre noi, apoi ni pasa de pungele si sangele loru. Dara fiindu ca valachii sunt forte prosti, ca tote poporele crescutu in sierbitute si in ignorantia, prin urmare ei se uita numai la scortia d'in afara a religiunei; acea scortia de-ocamdata sè nu o atingemu, dara sè influentiãmu credintia loru dogmatica, si cu ajutorulu acestei-a sè i desbinamu atatu pre ei între ei, catu si sè-i instrainamu cu totulu de catra poporele de acea-si confessiune, pentru-ca nice una data sè nu se mai pota intielege unele cu altele. Mai in scurtu, libertatea consciintiei sè o inlocuimu cu ura si urgia, cu netolerantia si anathema.“

Asié vorbiãu si faceãu ultramontanii iesuiti unguí si nemti aici in tier'a nostra; totu-una-data informau ei si mai informeza inca pana in diu'a de asta-di pre scaunulu Romei despre „valachi“, in modulu celu mai perfidu d'in lume, de unde apoi urmara atate attentate criminale a supr'a autonomiei beserice greco-catolice.

D'in aceste-a se pote vedé, ca un'a este caus'a de persecutiune d'in partea papistiloru unguri si nemti, si cu totulu alt'a este caus'a urgiei ce vine de la papistii d'in Rom'a. Fondulu inse, sèu adeca scopulu, este totu unulu: subjugarea pentru veciloru.

Éca deci, ca cestiunea, care la prim'a vedere s'ar' paré a fi curatu religiosa, tocmai d'in contra este curatu politica-natiunale. D'in mare fericire, in mediu-loculu cumplitelor nefericiri, strabunii nostri inainte cu 100 si cu 170 de ani, intocmai asié au intielesu acesta cestiune; deci, daca s'au si lasatu cu iesuitii in unele transactiuni pre terenulu religiosu, totu-de-un'a au facutu ei acesta cu scopulu invederatu de a-si salvá natiunea, a salvá poporulu, fara care nu pote existe nice beserica; ér' apoi, ori candu au vedutu, ca papistii iesuiti, cari au umilitu si calcatu in pitore chiaru si catolicismulu apusenu si clerulu sèu de miru, au obrasnicia sè atace consciintiele in sensulu loru, totu-de-un'a li-au datu cu pumnulu in falci, cu singur'a exceptiune de anii 1852—1855, in cari ani de absolutismu fiorosu, sustienutu de popime si de soldatesca pre braciele loru, greco-catolicii (unitii) romanii (si ruteni in

Galiti'a) ajunsera de urgia si de batjocura papistiloru iesuiti, cari pre presbiterii insurati i batjocuriu cu nume de concubinari, era pre archierei i tieneau de nisce poltroni inoranti, pre cari se i poti portá de nasu dupa placu, ce'a ce in adeveru sa si intemplantu mai alesu in O r a d e a si in L u g o s i u.

Mai tote poporele inchiaia in tempulu nostru cate unu computu cu scaunulu Romei, asiè cum este elu asta-di impresuratu, subjugatu si domitu de iesuitii cei blastemati si afurisiti de Pap'a Clemente XIV. (Ganganelli). Sunt momentele supreme, in cari poporulu si clerulu romaniloru greco-catolici inca se-si traga sem'a, nu cu Rom'a catolica, ci cu Rom'a iesuitiloru, ca-ci differentia intre acele doue este nemarginitu de mare. Noi, d'in parte-ne, vomu scote d'in teologia dogmatica si d'in dreptulu canonicu, propuse de iesuiti, mai vertosu acele doctrine ale loru, cari nu numai ca sunt adeverate eresuri ca doctrine religioase, ele inse aru si trage consecintiele cele mai funeste pentru poporulu romanescu si pentru totu venitoriulu lui. Asiè, acele eresuri periculoase ale iesuitiloru sunt:

1. Doctrina despre infallibilitatea papei, carea este una adeverata idolatria gretiosa.

2. Doctrina despre celibatu carea, pre langa ce este unu eresu cu care se plesnesce in facia doctrina evangeliei, cuprinde in sine-si inca si una mesura politica forte periculoasa si tiranica pentru intreaga omenime. Se se lase in voia fia-carui clericu a se casatori (vir unius mulieris), seu a remane holciu, daca se sente destulu de tare in resistinta sa la legea naturei.

3. Potestatea lumescă a papei, impreunata cu jus gladii, este cu totulu anti-evangelica si anti-christiana, prin urmare cresia.

4. Oprirea christianiloru de la traducerea si citirea bibliei in limba propria, eresu demnu de anatema omenimei intrege.

5. Doctrina despre superioritatea papei preste conciliu (care doctrina nu este totu un'a cu a infallibilitatei), este intru asemenea eresu forte periculosu pentru omenime, care trebe se se correga prin cunoscuta formula categorica de la Basilea: *Concilium est supra papam*.

6. Inquisitiunea carea, de-si plesnesce in facia tota doctrina evangeliei si este unu adeveratu fetu alu Satanei, totu-si se n'ai pastreza pana in ziua de asta-di in Rom'a iesuitiloru.

7. Indulgentiele si iubileurile generali, introduse d'in capulu locului numai ca mediu-locu de a castigá cu ele avuife, prin consecintia adeverata simonia. Nu are pap'a dreptu mai mare de a legá si deslegá, decatu lu are ori-care altu archieru alu beseriei.

8. Doctrina care opresee divortiuulu d'in caus'a adulteriuulu, eresu produsu prin falsificarea textulu evangeliei si tientitoriu a demoralisá familiile.

9. Dreptulu arogatu pentru pap'a de a face santi, fara concesiunea conciliulu, eresu.

10. A dice, ca pap'a de la Rom'a ar' avé primatulu jurisdiccionei preste beseriea intreaga ex jure divino, este unu eresu alu iesuitiloru pre carele nu lu potu aperá cu nimicu, decatu numai cu mintiunele cunoscute sub firm'a falsa a lui Isidorus Mercator. Ori-ce societate, prin urmare si beseriea, are trebuinta neapereata de unu presedinte, era resedintia si jurisdiccionea aceluia o defige si cercuscrie insa-si eclezia. Acést'a este doctrina, carea s'a propusu despre acést'a cestiune mai in tote facultatile teologice d'in imperiulu austriacu, d'in Francia si de aliurea, pana in an. 1848; se mai propune inca si asta-di in multe tiere si eclesie catolice.

S'aru mai poté enumerá inca si altele, asta-data inse fia de ajunsu aceste diece puncte de differentia essentiala, pre cari noi le numimu dogmatice, ér' nu numai disciplinare, ca-ci de aceste-a s'aru mai poté iusfra inca pre atatea, in cari differimu essentialmente de Rom'a iesuitiloru.

Se nu ne seduca nimeni cu clausula cea iesuitica, prevaricata mai tardiu in formula professiunii greco-catoliciloru: „et omnia ea, quae sancta mater ecclesia romana credit et profitetur“, ca-ci acést'a clausula are unu intielesu forte vagu si elasticu, despre carele beseriea orientala anadolica pre tempulu conciliulu de la Florentia nu a voitu se scia nimicu. Bine se luamu a minte, ca papistii cu acea clausula perfida voiescu se ne arunce in catusiele conciliulu tridentinu, ale carui mai multe decisiuni le tienu pana in ziua de asta-di in secretu, pentru-ca nu au curagiulu ca se esa cu ele la lumina. Intru asemene voiescu se ne supuna incetulu cu incetulu si la decisiunile misterioase,

cari se impartesiescu capelaniloru papei, adeca bietiloru episcopi, pre sub ascunsu, pre d'in dosu, pentru-ca fiii beseriei se nu afe nimicu de acelea. Eca, pentru-ce se temu ei de sinode si congrese greco-catolice; eca, pentru-ce se commitusi prostie de acelea, de cari au commisu dd. commissari tramisi de iesuiti la sinodulu electoralu d'in Blasiu in an. 1868. Deci, se stamu cu totii in ajutoriulu bietului cleru si episcopi, pentru ca se se pota descureca d'in fasiile si latiurile, in cari au datu de la 1852 incoce.

Mi va dice cine-va: De ce folosu tote aceste, daca mane-poimane se va prochiamá infallibilitatea papei si daca insu-si monarculu se va supune si va adopta eresulu acelu-a, dupa-ce Maiest. Sa, prin art. II. alu concordatulu d'in 23 sept. 1855, a renunciata la *Jus placeti regii*?

Ce ni pasa noe de tote aceste-a si de totu abusuulu ce au facutu archiereii nostri intre anii 1852—55 de drepturile sacre si neprescriptibili ale beseriei nostre? A intrebatu cine-va pre sinodu si pre poporu? Ori ca s'au dusu era-si numai unii si altii, ca nisce berbeci, la macelaria? Nihil de nobis sine nobis! — Nimene nu se pote face Domnu preste consecintiele nostre, afara numai de celu atotu-potinte. Ori se va prochiamá infallibilitatea papei ori nu, noi ne vomu folosi de cea mai de aproape ocaziune si vomu cere curatirea professiunii de credintia, ca si a disciplinei, a jurisdiccionei si chiaru a ritului, de tote falsificariile si interpolariile clandestine. Voimu se avemu una beserie in adeveru autonoma, ér' nu papusaria. Nu vomu mai suferi nice unu feliu de jurisdicciune straina in afacerile nostre ecclesiastice si scolastice. Eclesia greco-catolica a fostu predestinata de fundatori ei, ca se fia eclesia autonoma si totu unadata natiunale per excellentiam. Dica oricine cate va voi despre dinsa, ea a facutu pana acel forte mari scribitie natiunei nostre; ea si-a implinitu acést'a sublime missiune in mania totoruru calamitatiloru, cu cari avu a se luptá, pre atata pre catu i ajunsera poterile sale. Ea se pote asta-di ferici ca, pre terenulu culturai natiunali, rola sa fi luata pre intrecutu de catra eclesia orientala romanescă, care nu a voitu a se uni in nimicu cu Rom'a vechia. Inse eclesia greco-catolica are se remana si pre viitoriu in adeveru autonoma, independenta si natiunale; fara aceste atribute essentiali, ea nu are ratiunea de a fi.

De se va prochiamá infallibilitatea, noi o vomu respinge, vomu intrecurmá orice comunicatiune confessiunale cu toti aceia, pre cari i vomu vedéca diuti in acelu eresu; ne vomu retrage in eclesia nostra si vomu acceptá timpulu penitentiei celoru rateciti.

Pana a nu inchiaia aceste espectoratiuni purcese d'in zelu curatu, si religiosu si natiunale, nu ne potemu conteni, ca se nu reflectamu la acele monstrari, infruntari si chiaru invective sarcastice, cu cari confessiunea si eclesia gr. cat. s'a intempinatu mai de curendu de catra unii confrati gr. resariteni, de cate ori vedeau ei, in ce lupta grea se afla romanii gr. cat. cu beseriea loru. Pre unii ca acci-a pare ca-i audi dicundu: multumimu tfe, Domne, ca noi nu suntemu ca acci-a!

Stati, domniloru, nu prea grabiti, ca-ci noi mai avemu unu computu celu pucinu pre atata de mare si pre atata de fatale cu eclesia d'in Rom'a noua (anatolica), pre catu este acelu a, in care ne aflamu cu iesuitii. Nu uitati, domniloru, nice pre unu minutu, ca iesuitii sunt una banda multu mai tinera decatu fanariotii, si ca cei-a invetiasera multime de dracie de la acci-a. En, se nu fia fostu frica de saraceni si se nu fia venitu mai tardiu turoii in Constantinopole, au nu ar' fi veditu lumina totu acele-a incercari ale calugariloru greci de a fundá monarchia popesca universale, cari s'au veditu si in apusu? Ce diferentia afla, de exemplu, dlu Eliade intre papismulu d'in Rom'a noua si intre celu d'in Rom'a vechia? Asiè se tracteza epocile cele mari istorice ca de claca? — Asiè se serie istoria ecclesiastica? Asiè se ametiescu capetele romaniloru cu astu-feliu de frase poetice? Inse destulu pentru asta data.

Unu teologu de Blasiu d'in dilele vechie.

*) *Christianismulu si Catholicismulu*, de J. Holiade R., Bucuresci, 1870, formatu 16°, pag. 80. Atata e tota istoria ecclesiastica a Dlu Eliadu? Di-i orbu, ca se nu ti dica elu tfe ceuru. — Altii sunt judecatorii competenti intre aceste doue beserice, ér' acci-a nu se afla de locu pre la noi.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedintia de la 27 iuliu.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Paulu Jambor. D'in partea guvernulu au fostu de facia ministri: c. Iul. Andrassy, Balt. Horvath, Stef. Gorove si Ios. Szlavvy.

Dupa ceremonialulu indatenatu, Georgia Ivacs-kovics interpeleza pre ministrulu internelu, daca are cunoscintia, ca autoritatea comunale d'in Bud'a a opritu pre proprietarii de pre teritoriulu cetatii Bud'a, d'a sepa petre de edificatu in pamenturile loru private. — Se va comunicá ministrulu concernate.

Ministrulu presedinte, c. Iul. Andrassy, invita camer'a a tiene mane (28 iul) una siedintia secreta pentru ca se discuta modulu inchiairii sesiunii. — Se decide.

Urméza la ordenea dilei raportulu comis. petitiunarie. Petitiunile induse in registrele 16, 17 si 18 se voru transpune ministriloru respectivi. 10 petitiuni despre abrogarea legi de incompatibilitate se voru transpune ministrulu de interne. — Dupa deliberarea registrulu 21 alu petitiuniloru, camer'a adopta raportulu comisiunii pentru biblioteca camerei, votandu sum'a lunaria de 500 fl. pentru intregirea numitei bibliotece.

Siedintia se inchiaia la 1¹/₂ ora d. m.

Siedintia de la 28 iuliu.

Innainta de siedintia publica de asta-di, s'a tienu una siedintia secreta, in carea presedintele a dechiaratu, ca guvernulu nu pote fi lipsitu in acestu momentu de consiliulu camerei, dreptu-ce sesiunea presinta se va inchiaia pro forma, inse indata dupa acc'a se va deschide cea noua prin unu rescriptu regescu. Contra acestei comunicatiuni a presedintelui nu s'a radicatu nici una voce. In urm'a acestoru-a, ministrulu presedinte a anunciatu, ca primulu obiectu, cu care va avé a se ocupa legelativ'a in sesiunea cea noua, va fi unu proiectu de lege despre votarea unii creditu de 5 milioane fl., necesari pentru conchiamarea si instruirea Landwehr-ului, care, estu-tempu se va conchiamá innainta de luna lui noemvre. — Cu acést'a s'a inchiaiatu siedintia secreta.

Siedintia publica.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Petru Mihályi. Pre bancele ministeriali: c. Iul. Andrassy, Ios. Szlavvy, Balt. Horvath, Stef. Gorove, bar. Ios. Eötvös si Col. Bedekovics.

Dupa ceremonialulu indatenatu, Iul. Kautz, relateza, d'in partea comis. financiare, in privintia creditulu suplementariu alu ministrulu cultorulu; comisiunea a elaboratu unu nou proiectu de lege, care se tramite la sectiuni.

Ministrulu presedinte, c. Iuliu Andrassy, respondendu la interpelatiunea deputatulu Colom. Tisza facuta in privintia conditei, ce voiesce a o observá guvernulu facia de resbelulu eruptu intre Francia si Prusia, dechiaru ca, in 20 iuliu, ziua notificarii oficiale a resbelulu, ministeriulu comunu alu esternelu a emis unu cerculariu catra tote cabinetele europene, in care s'a proclamatu neutralitatea Austro-Ungariei si carea s'a si notificatu cabinetelu respective; numitulu cerculariu a dechiaratu totodata si ace'a, ca acést'a conduita neutrale nu absolve pre guvernulu d'a lua desputatiunile necesarie pentru siguritatea monarciei. Sum de opiniune, continua oratorele, ca guvernulu nu ar' corespunde intereselu monarciei si n'ar' intimpiná aprobarea monarciei, daca, intro impregiurariile de asta-di, ar' dá neutralitati una forma, carea ar' indreptati pre vre-una potere a privi in ea una provocare. (Aprobare viua si generale.) De alta parte me sentiu detoriu a dechiará ca, dupa opiniunea mea, guvernulu chiaru asiè de putienu ar' corespunde chiamarii si detorintiei sale precum si acceptariloru si intereselu monarciei candu, manecandu d'in punctulu de vedere, ca mesurile lui de aperare ar' suscita susceptibilitatea vre-unei poteri, ar' privi neactivu si nepregatitu la chancelu resbelulu. (Aprobare.)

Calea cea drepta jace in mediu-locu. — Detorintia guvernulu este d'a tiene totu-de-un'a innainta ochiloru conditionile neutralitati, inse totodata se se ingrigeca, ca securitatea si nedependentia monarciei se nu pot fi surprinse prin intemplantiele resbelulu. (Aprobare.) Elu are d'a se ingrigi, ca acést'a securitate si interese ale monarciei se nu depinda de la bunetatea nimeni-a, ci numai de la poterea monarciei. (Aprobare.)

Dupa ace'a oratorele dechiaru, ca monarcia nu voiesce se-si recascige in Germania pusetiunea, ce a avutu innainta de 1866. (Aprobare generale.)

Cu privire la interpelatiunea deputatulu Ios. Madarasz si a consociloru lui de principie, oratorele spune, ca la partea prima a interpelatiunii despre pusetiunea guvernulu in cestiunea neutralitati, a respunsu degiá prin responsulu datu la interpelatiunea deputatulu Tisza; cu privire la intrebarea, daca guvernulu este capabilu a sustiene cea mai perfecta neutralitate in

rebelului d'între Franca și Prusia, oratorele dechiară, că la această întrebare nu poate răspunde asta-di nimic în Europa. — Interpelanții sunt mulțumiți cu răspunsurile ministrului prezident, cari se îdă spre știință.

Dupa aceea ministrul prezident pune pe biroului camerei două proiecte de legi, d'între cari unul se referă la acordarea unui credit suplimentar de 5 milioane pentru întregirea inarmării defectuoase a armatei pentru apărarea țării, era alu douăle-a cere indemnitatea camerei, ca ministeriul să potă conchiamă la servitiul activu pre recrutele votate pentru an. 1870, înaintea de luna lui octombrie a. c.

Ambe proiectele de legi se voru tipări și pune în dezbateră camerei în ședința cea mai de aproape.

Dupa aceea se cetesce a trei-a ora și primese definitiv proiectulu de lege despre creditulu suplimentar alu ministrului internelor. — Se tramite camerei magistrilor.

Ședința se închiază la 12¹/₂ ore m.

Teatru romanu in Aradu

Subscribulu comitetu grabesce a aduce la cunoștința onoratului publicu romanu: că renumitul artistu d'în România liberă, — dlu Mateiu Milo, acompaniatu de societatea sa teatrală, compusa d'într'unu personalu de 16 membri, au sositu în Aradu asta-di, — și va eșecută mai multe piese d'în repertoriulu său curatu naționalu.

De acă, onor. publicu este poftitū a concurge prin cunoștințulu zelulu naționalu la spriginirea salutariei întreprinderi a braviloru noștri confrati, în interesulu culturii naționale.

Program'a reprezentațiilor se va comunică numai decătu prin unu anunțiu anumitū, în modulu celu mai estinsu.

Aradu, 28. iuliu 1870.

Comitetulu spriginitoriu.

Discursulu deputat. E. B. Stanescu

(ținutu în ședința de la 14 iul. a camerei Ung.)

(Fine.) *

„Să presupunem — continua Dlu Eötvös în opulu său — că amu ajunsu totă câte dorescu spriginitorii cei mai infocați ai centralizatiunii: una legislațiune, a carei-a majoritate are putere illimitată a supr'a afacerilor publice a le țierei; una administrațiune organizată dupa principiile cele mai severe a le centralizatiunii; apoi că majoritatea legislațiunii (intielege parti'a dreapta — observa oratorulu) este inspirată de supremația naționalității magiare (precum și este! — observa orat.), și că administrațiunea întrebuintieza totă puterea, de carea ea dispune prin organismulu celei mai perfecte centralizatiunii, spre acestu scopu, adeca pentru stătuțenerea supremației magiare (precum se și întâmplă — observa oratorulu): și ore ce amu cascigatu? (Strigări: să audim!) Amu cascigatu atâta că, împedecându miscamentulu liberu alu naționalităților în comunei în comitate, vomu amutî vocile, cari inspira unor-a atâtafrica; amu cascigatu atâta că, (vorbescu mai vertosu Dlu Eötvös, ministru alu cultelor și instrucțiunii publice, chiamându-i atentiunea la înseși cuvintele sale proprie și la instituțiunea sa de școle comune — observa oratorulu), — guvernulu va concentră în man'a sa educațiunea publică, o va întrebuintia ca instrumentu pentru propagarea limbii noastre (Sic!), înse cum că cele-lalte naționalități d'în țiera să-si perda conștiința loră națională și să nu se însuflețesca pentru naționalitatea loră (!): acăst'a nu o vomu potă efectui, precum nu o-au potutu nece alții, cari s'au servitu de asemeni mediuloce contr'a naționalității magiare.“ Dlu Eötvös adange cătra aceste, la pag. 136, următoriele: „Potem fi convinși că, între asemeni împregiurări, puterea, de carea va dispune guvernulu conformu organismulu celei mai perfecte administrațiuni, va fi insufficiente pentru apărarea statului.“

Tote aceste sunt, On. Cam., adevăruri necontesabile.

În fine, la pagin'a 138, scriitoriulu Eötvös si-refuta însuși cuvântarea ce o țină ca ministru, cu următoriele: „Id'e a naționalității (rogu pre on. dreapta să me asculte și mai vertosu pre acei membri ai ei, cari au deșbatutu acestu proiectu de lege d'în punctu de vedere naționalu), dupa natur'a sa, nu este una idee revoluționară;“ apoi „una administrațiune vexatoriă produce mai multa antipatia decătu chiaru și despotismulu celu mai mare“ — și: „Măntinerea statului nostru nu pericliteza naționalitățile particulare, ba este cea mai sigură garanția a desvoltării lor; ce'a ce a parutu a fi periculosu va fi garanția viitoriului nostru, și pedecela contr'a caror-a luptămu se voru întorce contr'a inimiciloru esistenței statului nostru cari, spre a le învinge, voru sentî acă-si dificultate ce o sentimū noi.“

Conformu acestor-a, mi-îdă libertatea a întrebă, că, în urm'a vederiloru memorate, desvoltate de unu membru meritatu alu guvernulu, sprigin'va on. dreapta și on. guvernulu și mai departe motivarea acestui proiectu de lege, că adeca estinderea sterei de dreptu a comitelui supremu se încuvințieza numai pentru mulțumirea naționalităților, în intielesulu art. de lege XLIV. d'în 1868? Acăst'a este ore caus'a pentru carea se restringe autonomia, se stătuțesce influența comitelui supremu, se introduce votulu virulu și capacitatea alegerei se face atârnată de la capacitatea scripto-grafică? Aceste sunt ore motivele cari au condusu pre guvernulu și pre partitulul său ca să mulțumescă pretensiunile juste ale naționalităților prin unu asemeu proiectu de lege? Se șcie, că jobagi'a s'a stersu numai în 1848, și că jobagi, siliti fiindu atunci de a lucră, n'au potutu ambă la școla și, prin urmăre, n'au potutu să invetie a scrie și a ceti. — Asta-di să fia ei ore d'în acăsta causă despoiați de dreptulu de alegere? Acestu proiectu de lege, statorindu-se otatea de 24 ani și pentru alegatorii d'în comitate, nu se referesce la generațiunea nouă, că-ci numai 22 ani au trecut de la 1848 încoace, ci se referesce la poporulu țieranu de d'înaintea de 1848, care dara, d'în caus'a memorată, de comuna nu șcie scrie și ceti, și asié este eschisu d'în comitetele cottense atâtu d'în lips'a averii cătu și d'în a culturii, la ce înse nu elu este de vina ci împregiurările. — Una asemeu lege ar' fi retroactivă. Întrebu, cum voru fi mulțumite pretensiunile naționalităților cu acestu proiectu de lege, candu bar. Eötvös a doveditu în opulu său, că aceste pretensiuni nu potă fi mulțumite decătu prin libertate și autonomia, a caror-a base este reprezentanția democratică carea, dacă iubimū într'adeveru reformele, trebuie să fia introdusa prin sufragiulu universalu, dupa esemplulu statelor civilizate. Da, domnilor, escontarea naționalităților depinde de la autonomia deplină, de la sufragiulu universalu, în scurtu, de la miscamentulu liberu; în acestu modu, naționalitățile înca aru potă intră în comitate dupa proporțiune și nu aru fi eschise prin condițiuni de avere și capacitate scripto-lega. Au dora principiulu egalității individuali, și cetățienesci nu este comunu, asié că libertatea nu suferă considerațiuni speciale?

Să nu ascundemū mătia în sacu: guvernulu și parti'a dreapta, voindu a răspunde mai multor oratori d'în stang'a, a dechiaratu cu sinceritate, că nu art. de lege 44 d'în 1868, și nu escontarea pretensiuniloru naționalităților au condusu pre guvernulu la elaborarea acestui proiectu de lege, ci chiaru oprimerea acestor-a. A nume d. deput. Iosifu Bánó dișe că, afara de jūdii de tabla, numai aceia combatu acestu proiectu de lege, cari voiescu a află în comitate punctulu lui Arimede, pentru a nimici esistența Ungariei și pentru a-i resturnă constituțiunea. De unde acăsta suspiciunare? Iuliu Benedek s'a provocatu la una fracțiune de partiă, carea și-cerca viitoriulu nu în Ungari'a ci în afara. Sum convinsu că Dlu Benedek nu a cugetatu la Americ'a! Mai încoace, totu dinsulu a afirmatu, că numai atunci n'ar' sprigin' proiectulu de lege candu, fără deosebire de religiune și naționalitate, nu s'ar' află nimone în acăsta patriă, care să voiesca a atacă integritatea statului magiaru, precum demustă evinimintele de la 1848—49 în Transilvania unde, dacă nu se va aplică acestu proiectu de lege, inimicii uniunei Transilvaniei cu Ungari'a voru revoltă era-si. Dlu deputatu Vincențiu Lătinovits dișe Dlu dep. Alesandru Mocioni, că acăsta-a nu are dreptulu d'a vorbi ca deputatu alu națiunii române, ci numai ca deputatu alu națiunii magiare, carea nu concede ca una alta naționalitate să prevaleze.

Ei bine, dacă Dlu Paulu Rajner, ministru de interne, marturiscesce în discursulu său pronunțiatu întru apărarea proiectului său de lege, că instituțiunea de comiti supremi, asié precum este determinată în proiectulu de lege, nu are altu scopu decătu esecutarea său realizare art. de lege XLIV d'în 1868, apoi eu nu potū intielege pre acăsti oratori ai majorității, cari însiși demintiescu pre dlu ministru prin vorbirile lor; înse vedindu, că acăsti oratori ai partitului guvernamentalu au fostu aprobați prin esclamațiuni și urări entusiastice și prin înteruperi, cari menționau Bucureșcii, trebuie să credu, că acăsti oratori au esprimitu nu numai convingerea lor, ci a întregu partitului guvernamentalu, una convingere, pre carea Dlu ministru nu o-a esprimitu cu sinceritate.

Să lasămu, domnilor, incriminațiunile; să lasămu politica provocatoriă; să fimu cu iubire cătra patri'a comună și cu încredere reciproca unii cătra alții; să nu împingemū naționalitățile pre tenerulu periculosu, unde să fia constrinse a esclamă: „Flectere si nequeo Superos, Acheronta movebo;“ primiti, domnilor, d'în preuna cu dlu ministru Eötvös, ca punctu de manecare următoriele cuvinte frumoșe d'în opulu scriitoriului Eötvös, intitulatu cestiunea a națională: „Precum în trecutū, asié și în viitoriu, numai una sorte astepta pre poporele d'în acăsta patriă; libertatea și sclav'ia loră va fi comună;“ apoi: „În tratarea cestiuniloru, cari esecita una impresiune profundă în animele particulariloru, să fimu cu precauțiune și să vorbimū cu ecuitate chiaru și despre acele pareri ale adversariloru noștri, cari n'oe ni-

so parū a fi prejudeție;“ în fine: „Considerandū, că naționalitatea, ca-si religiunea, este una causă a animei și prin urmăre, se țiene de lucrurile, cari nu potă fi decise prin votulu imperativu alu majorității, ci numai prin contielegere reciproca: apoi pre calea, carea o urmămu, nu vomu potă ajunge scopulu.“

Ecă modulu, cum trebuie, domnilor, să ni dămū man'a cu încredere pentru a resolve cestiunile sociale și politice ale acăstei țiere, pentru ca asié țier'a și poporele ei să fia fericite.

Dupa acăste, dechiaru resolutu, că eu n'asiu potă primi acestu proiectu de lege, care precătu este de defectuosu în partea sa juridică, pre atâtu este de contrariu, d'în punctu de vedere politicu, constituțiunii noastre, și care, necum să satisfacă pretensiunile noastre naționale, ci, d'în contra, le vatema în cea mai mare mesura, — dechiaru dara, că eu n'asiu potă primi acestu proiectu de lege nece chiaru atunci, candu pre fotoliurile de purpură aru ședē ministeriulu lui Hodosiu-Mileticiu.

Lapsiulu-ung., 23 iuliu 1870.

Domnule Redactor!

În Nrul. 52—384. alu pretiuitului diariu „Federațiunea“ s'a fostu publicatu Invitarea de prenumerațiune la Tabelele de pariete școlastice cu tipuri colorite, și îndreptariu pentru întrebunțierea acelor Tabelu.

Terminulu pentru tramitarea baniloru de prenumerațiune s'a fostu pusu pre 15 iuliu a. c.; dupa-ce înse până la acestu terminu nu s'au însinuatū atâta prenumerați, ca să se potă începe lucrulu și, dupa-ce d'în mai multe parti mi s'a facutu întrebarea, că tipari-se-vorū numitele tabele și pre candu voru fi gat'a? Cu totă onorea vinu a face cunoștințulu celor interesati, că cei cari voiescu a avé acăste tabele să grabesca numai cu tramitarea baniloru de prenumerațiune, cătu s'ar potă mai iute, pentru că cu cătu se voru tramite mai de grabă banii de prenumerațiune, cu atâtu voru potă esī mai curenđu și Tabelele la lumina.)*

D. Varna.

VARIETATI.

* (Austro-Ungari'a în periclu.) Prezidentele camerei, D. Somnich, provoca pre toti deputatii cari s'au departatu fără concediu, ca să se rentorca fără amănuare la Pest'a, că-ci Majestatea sa voiesce a închide acăsta sesiune a camerei Ungariei și a deschide numai decătu urmatori'a sesiune. Prezidentele camerei provoca totodată pre deputatii prezenti, ca să nu parascesca capital'a că-ci, înainte de închiderea sesiunii de facia, camer'a va fi chiamată a decide unele cestiuni urgente. — A închide și a deschide era-si, precum ni se spune, într'alta di — sesiunea camerei Ungarioi, este una formalitate cu greu de înscalt. De altminteza, cine potă să cunoșca intențiunile înalte ale guvernului magiaru? Să lasămu dara cele nepricepute și să menționămū cele pricepute. Dlu Andrassy sosi dara d'în Viena confusu, descunragiatu, tupilitu, ingrigitu; de siguru, că sentiesce ce-va, de unde? de unde nu? Dsa o va șci mai bine. Destulu, că camer'a Ungariei va ținē asta-di una ședința secretă, în carea guvernulu are a comunică lucruri mari, terribile. Se vorbeșce, că guvernulu va cere bani, milită, etc, pentru confruntarea și bravarea pericului. Ddieu să ni ajute și n'oe, și totororū, cari se voru luptă pentru naționalitate, libertate, egalitate și frățietate; tiraniele trebuie să cada înainte vointiei poporeloru. Ora a done-spre-dieca bate. Contielegere și armonia, și apoi n'avemū ce să ne tememū de nimica. Romanii d'în Austro-Ungari'a înca voru avé unu mare rolū în lupt'a pentru libertate și esistența națională.

* Unu magiaru infallibilistu d'în Satu-Mare) tramisă imperatului Napoleonu în limb'a magiara, în 23 l. c., urmatoriulu telegramu: Să nu cutezi la revocă d'în Rom'a soldatii, pre cari i-ai tramisū acolo pentru apărarea Sântei sale Pap'a, că-ci D-dieu ti-ar' resbună acăsta faptă într'unu modu infricosiatu. — Bietulu omu si-a perdutu minte. Dar' pentru ce nu merge a Rom'a ca să apere elu pre Sânt'a sa Pap'a, în loculu soldatiloru francezi? Este lesne a stă în Satu-Mare și a pretinde ca francezii să apere pre pap'a.

* (Diuar. mag. „Hon“) spune în nr. său de la 29 iul., că generalulu rusescu Kotzebue a fostu în Bucureșci, unde a conferatu cu principele Carolu. Se intielege că asemeu sciri numai diariile ung. le șcin inventă.

*) Cele-lalte diuarie române înca sunt rogata a reproduce acăsta insciențiară în pretiuitele loră colone. Tragemū și noi de nou atentiunea venerab. consistoriei și a totororū senatelor școlastice române a supr'a numitelor Tabelu de pariete, cari lipsescu până acuma în școlile nostre școlastice și cari sunt inevitabile pentru unu rezultatū mai rapede și mai siguru în instrucțiunea elementară.

Red.

*) Vedi Nr. 67, 68 și 69 ai „Feder.“

Sciri electrice.

Carlo viti u, 27. iul. In sedintiele congresului serbescu se continua desbaterile despre dotatiunea clerului. Comisiunile au relatatu asta-di in privinta statutului provisoriu pentru adunările diecesane; comitetulu scolaru si-a presintatu elaboratulu despre tote scolele serbesci; raportulu d'antâiu se va discute in sesiunea acést'a. Dupa ace'a s'a decisu a se substerne gravaminu ministeriului culteloru contr'a procederei ilegale a inspectorelui scolaru d'in cottulu Torontalu, Menyei. Congresulu are de cugetu a se prolungi in 4. aug. si d'in acésta cauza tiene sedinte inainte si dupa média-di.

Viena, 27. iul. Negotiulu de 12 milioane s'a ratificatu. Se asepta disolverea reuniunei pentru cultivarea lucratoriloru. Klaczko a plecatu la Parisu. Faimelile despre formarea unei lige de pace austriace-italiane-anglese nu sunt nefundate. Diuar. „Tagblatt“ spune că guvernulu papalu formeza unu castru la Viterbo. Admiralulu francesu Bouet a naimitu tote vaporele de transportu a le societății transatlantice pentru transportarea trupeloru la marea ostica. Colonele francese innainteza de ieri cătra Pfalz-ulu renanu.

Berolinu, 27. iul. (D'in funte prusescu.) Ieri s'a intemplatu, la podulu Rheinheim, una lupta mica între ulanii si pionerii prusesci, si venatorii bavaresi de una parte, si între infanteri'a franceza de alta parte; acésta d'in urma fi respinsa inderetru, lasandu dupa sine unu mortu; d'in partea prusesca s'au ranitu duoi fetiori.

Berolinu, 27. iul. Raporturile prusesci confirma scirea respandita d'in Parisu, despre explorarea prusesca contr'a Hagenau-lui. Paru'la exploratoria, condusa de siefulu statului majoru württembergianu, Zeppelin, a constatu d'in trei oficeri si patru dragoni cari, dupa ce s'au fostu ajunsu scopulu, fare nimiciti de husarii francesi; numai Zeppelin singuru s'a reintorsu.

Trier, 27. iul. (D'in funte prusescu.) Francesii vatema neintreruptu neutralitatea Luxemburgului. D'in castrulu dela Sierk au venitu ieri 100 francesi in satulu Schlangen d'in Luxemburgu, intonandu Marseillaise-a.

Parisu, 27. iul. Despartiemintele de la Renulu inferioru si superioru sunt declarate in stare de rebelu. Class'a de etate d'in 1869, carea consiste d'in 90,000 fetiori, e conchiamata la servitiulu activu.

Pra'g'a 28. iul. Navigatiunea pre Elb'a, de ls Dres'd'a până la Hamburgu, este intrerupta cu totulu.

Berolinu, 27. iul. Intentiunea de neutralitate a Danimarcei nu pre afla crediementu aici. Pre aici se crede, s'a guvernulu danesu, va cantá cu totulu pre alte corde, indata ce flot'a franceza se va ivi in marea de ostu.

Parisu, 28. iul. Foi'a oficiale de asta-di publica una scisore a imperatului cătra comandantii gardei nationale d'in departementulu Seinei, prin care si-csprime increderea sa ce o are in gard'a nationale si spera, că plecandu elu la armata, in Parisu se va sustiené totu aceea-si ordine.

Florenti'a, 28. iul. Se asigura, că tractatulu austriacu-francesu-italianu este degiá gat'a. — Lamarmora se duce in cortelulu principalu francesu. Baniu italiani de chartia nu se primescu d'incolo de granii'a romana.

Londra, 28. iul. Siepte năi francese pancerate trecura a-lalta-ieri prin canalu cu piloti de marea de ostu. S'e d'fice, că voru urmá inca trei-dieci vapore cu transporturi de trupe.

Viena, 28. iul. Tote diurnalele vorbescu

despre inarmarea Italiei. „N. Fr. Presse“ d'ce: aliantia franceza-italiana este degiá fapta implinita. Itali'a primesce aperarea statului papalu. Se vorbesco de schimbarea ministeriului si de disolverea camerei. „Presse“ anuncia d'in Verona, că guvernulu italianu a ordonatu 10,000 cai si 1500 mule pentru artileria. Pre lini'a Turinu-Susa s'a sistatu ori-ce alta comunicatiune d'in caus'a, că se incepe transportarea trupeloru cătra Franci'a. La casu candu Franci'a ar' suferi vre-o perdere, Itali'a are s'e i d'ce 150,000 fetiori, éra Franci'a i-garanteza 100 milioane franci. Este verosimilu, că Cialdini va intrá in ministeriu. Angli'a facu aici intrebarea, daca Austri'a este resoluta a intreveni,

in casu de lipsa, d'impreuna cu ea pentru neutralitatea Belgiului, garantata prin conventiuni.

Bursa de Viena de la 29. iuliu. 1870.

Table with 4 columns: Item, Price, Item, Price. Includes 5% metall., Imprum. nat., Sorti d'in 1860, Act. de banca, Act. inst. cred., Londra, Argintu, Galbenu, Napoleond'or.

Proprietariu si editorin ALESANDRU ROMANU Redactoru respund. interim. IONU POBUTIU.

Feriti-ve de speculanti amagitori!

Totru multele anunturi, mai atesu cele de orologie, sunt unele prea pompose si compuse cu intentiunea de a prinde in cursa pre locutorii de la tieira (provinciali). Ori si cine dar intru interesulu s'eu propriu feresca-se de a cumperá orologiele pentru cari venditorulu nu pote da garantia d'a ajunau. Orologiele cumperate de la mine se potu totudecau'a si dupa placu au a mi-se returná, su a se schimbá cu altele, una dovada acésta'e de cea mai esacta soliditate.

MINUNILE DILELORU NOSTRE

sunt orologiele preabine regulate, cari se vendu cu reversale de garantia; acelle se vendu, precum se pote vadé mai la vale, cu preturi forte mica, numai cu trecerea lora s'e fia mai mare. Deci, nimeni s'e nu scape ocaziunea binevenita de a se provedé cu unu esemene obiectu atáta de trebinciosu pentru fie-aca carea casa.

Pentru tote orologiele se garanteza.

- 1 orologiu frumosu cu capsula de bronzu si cadranulu emailatu fl. 1.40
1 cu cadranulu de porcelana emailata fl. 1.60
1 „ „ cu sumaria (care bate) fl. 2.80
Ori care d'in aceste, impreunate cu desceptatore, 20 cr. mai multu.
1 orologiu, formatu mare, frumosu lucratu, cu cadranu de porcelana fl. 2.80 pana la fl. 8.20
1 acelu-si, preabinu ornatu, cu desceptatore fl. 5.90, 4.50
1 orologiu cu pictura fina pre partea anteriora, cadrele aurite s'eu cu gravure de arte elvetica, tote cu desceptatoriu, unulu fl. 5, 6, 7, 8.
Orologiu de salone d'in bronzu cu recipientu si postamentu, unulu fl. 2-2.80
1 orol. mare fl. 3.20-4.50
1 orologiu ang'lescu de calatoriu, cu descept. carelu nu te lasa a dormi, — cu 16ca fl. 5.
Orologie elvetiane de pusunariu, bine regulate, cu garantia pre doi anii, form'a preafumosa, d'impr. cu catena de auru-nou fl. 4.50

Orologie anglice de pusunariu

- cu machina de nicolu s'eu de precisiune, garantia pre 5 anii, aceste sunt cele mai sigure orologie fabricate pana acum.
1 Cronometru Cilindricu fl. 9.50
2 auritu prin focu fl. 10.50
2 ancora cu sticla de cristalu fl. 11.—
1 auritu fl. 12.—
1 cu capsula duplicu, savoneta fl. 13.50
1 acelu-si auritu fl. 14.50
2 Remontoria (fara chiaus) fl. 10.50
de cele mai fine fl. 14.—
1 ancora de cele mai noue, cu sticla de cristalu duplica, catu se pote vadé constructiunea fara a se deschide orologiu fl. 10.50
1 ancora si, ancora mai fina fl. 13.50
Orologiu pentru domne, fine si elegante fl. 12, 15, 18

Totu felulu de orologie vechie, si cele ce aici nu sunt insirate, se vendu mai eftinu decatu ori unde aiurea. Unu orologiu de sore bine regulatu, cu compasu, in formatu de pusunariu, si dupa carele se potu regulá tote orologiele mecanice, costa numai 25 cr.— Se afla de vendiare numai la subsemnatulu.

Tote marfurile cari nu voru conveni O. D. cumperatori au se voru reprimi au se voru schimbá cu altele, ceea ce dovedesce soliditatea cea mai esacta.

Ornamente eftine pentru domne si domni

Ornamentele d'in metalu nou (auru nou) facu de prisosu pre cele genueve pentru că aceste noue fabricantii neci in coloru neci in forma (fagon) nu cedu coloru genueve, apoi este de insemnatu că nu costa neci a patra parte d'in pretulu ce se dá numai pentru form'a (fagonulu) coloru genueve, deci urmeza de sine că se pote mai adese ori cumperá ceea ce este mai nou si mai modernu. Insu-si cumperatoriulu pote fi amagitu cu aceste, atáiu sunt de bine imitate.

Celle mai noue ornamente

- dupa form'a cea mai modernu fabricate d'in auru nou, carele pastroza coloru auria si prin urmare semena de miruna cu ornamentele genueve, cu pietre imitate s'eu cu emailu dupu cum core fagonulu.
Brosie (ace) fine 1 buc. 40, 60, 80 cr. fl. 1.
preafine 1 „ 1 fl. 50, 1.80, 2-3.50.
Cercei, fini, 1 par. 50, 80 cr. fl. 1.
preafini fl. 1.50, 2, 2.50.
Garniture intregu, ace, si cercei 80 cr. fl. 1.20, 1.60, preafini lucrate fl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.
Braciete, fine, 1 buc. 50, 80 cr. fl. 1.
preafine fl. 1.50, 2, 3, 3.50.
Coliere preafumose, 1 buc. 90 cr. fl. 1.20 până 1.50.
Medalione, fine, 20, 40, 60 cr.
preafine 60 cr. fl. 1, 1.50.
Inele preafumose, cu esebite pietre imitate, 1 buc. 30, 40, 50, 60, 80 cr. fl. 1.
Catene de orologie pentru domni, scurte 50, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2.
Catene de gramad, fine, fagon venetianu fl. 1.40, 1.80, 2.
Ace pentru domni 20, 40, 60, 80 cr.
Bumbi la camesia 1 buc. 10, 15, 20, 30 cr.
Bumbi la maneece 1 par. 20, 30, 40, 60, 80 cr.
Bumbi la guleru, 5 si 10 cr.
Garniture intregu, bumbi la camesia si maneece, 50, 80 cr. fl. 1, 1.50.
1 legatura de atornatorie de orologie 60, 80 cr. fl. 1.
Inele de auru genuevu cu pietre fl. 1, 50 cr. 2 fl. 2 fl. 30 cr.
Catene de argentu, de 13 probe, aurite prin focu, scurte, fl. 3.50, 4.
Catene lungu la gatu, totu de 13 pr. fl. 6, 7.
Medalione de argintu, 13 pr. aurite in focu si emailate, fl. 2.50, 3.

Ornamente fine de briliante.

- Insu-si cumperatoriulu pote fi amagitu prin aceste ornamente cuprinse in argintu, proviedutu cu substratu auritu si cu acu, briliantele (diamantii) imitati sunt de cristalu de munte finu tottru carelu nu perde viulu focu, sunt si alte imitatiuni de pietre pretioase.
1 Brosiu fl. 4, 5, 6.
1 par. Cercei fl. 4, 5, 6.
1 par. bumbi de camesia fl. 2.50, 3.50, 4.50, 1.
1 acu pentru domni fl. 1.60, 2.80, 3.4.
Inele cu briliante d'in auru fl. 1.20, 1.50, 2, 3.
Cruculitice, inime a se purta la gatu fl. 2, 3, 4.

Ornamente de doliu (gele)

- negre, forma preafumosa si tencetorie, d'in sticla, letu, lava, si cornu de bibola.
1 brosiu (acu) 20, 30, 50, 80 cr. fl. 1.
1 par. Cercei 25, 35, 50, 80 cr. fl. 1.
1 buc. bracieta, 30, 60, 80 cr. fl. 1.
1 buc. colieru la gatu, 50, 80 cr. fl. 1.
1 catena de orologiu, scurta, 25, 30, 60 cr.
1 Catena la gatu, 30, 80 cr. fl. 1.
1 bumbu de camesia, 4 cr.
1 par. bumbi la maneece, 15, 20, 30, 40 cr.
1 peptine, 20, 40, 60, 80 cr.

Ornamente pururea mirositorie

d'in plante indice, cari pastredia pururea mirosulu naturalu si sunt formate dupa cea mai noua moda. Aceste ornamente sunt neajunse in eleganta si placute pentru mirosulu celu bunu. — Salonulu, in carele va intrá o domna ce porta acésta garnitura, devine in cate-va minute profumatu.

- 1 brosiu (acu) 80 cr. fl. 1, 1.20, 1.50.
1 par. Cercei, 60 cr. fl. 1, 1.20, 1.50.
1 bracieta, 50, 60, 80 cr. fl. 1, 1.50.
1 coliera, 80, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2, 2.50.
1 catena de orologiu pentru domni, profumata, fl. 1.40.

Mărfuri de argintu dupa façonulu cellu mai nou

preafinu, de 13 pr. ou marc'a de aperare, de la oficiulu de i. r. de Viena

Numai prin emperatori cu redictia de argintu vechiu cu pretiu eftinu mi-a fostu cu potiatia a poté vende mărfuri de argintu genuevu cu pietrele urmatore. — (Argintulu vechiu lu schimbam.)

Table with 4 columns: Item, Price, Item, Price. Includes 1 Anzeta entile de mesa, 1 Sarcutis, 1 cutite de dessert, 1 Sarcutis de dessert, 1 Linguro de manc., grele, 1 Linguro ptu copii, 1 Linguro de cafea, grele, 1 buc. Lingura mare, 1 Lingura pentru legumi, 1 Lingura pentru pesci, 1 stracrotatoru de cialu, 1 pisidie pentru zaharulu, 1 buc. pipernitia, grea, 1 clese de zaharu, 1 Veriga pentru serviete, 1 sararitia, simpla, 1 sar. pipera, (duplica), 1 pocalu pentru oue, 1 pocalu pentru vinu, 1 otagera de oiezi si ocutu, 1 corhita de pome si pane lucrare, 1 Sigrana, 1 lumina de mana, Luminári de mesa, cu parochi'a: 7", 8", 9", 10", 12", inaltu, 1 candelabru cu done bracia fl. 60.—, Vase pentru zaharu si sluzini, 1 buc. Dupa fagon fl. 20, 25, 30, Necesariu de domne. Una cutiora finu, cuprinde d'in argintu: 1 degotariu, 1 for. feci, 1 stiu, 1 cutiasiu, 1 sfredelasiu, 1 adunatoria de ghiem, tote fl. 8.50, Degotariulu singuru 80 cr.

Mărfurile insemnate mai susu cu pretiurile si calitatea numita sunt de vendiare numai in depusetoriulu subsemnatulu. Litele pretiurilor pentru tote obiectele se dau gratuite. Va interesá pre ori si cine a avé unu esemplarin.

In monaroi'a austriaca acesti articli se afla de vendiare numai in depusetoriulu subsemnatulu (5-2,-14)

A. FRIEDMANN in Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.